

Woordje bij overlijden van onze vriend en iconograaf Jos Opdebeeck

Lieve Jos,

Beste familie en vrienden,

Vandaag nemen we afscheid van onze lieve vriend 'Jos Opdebeeck', een priester die in 1985 in ons leven kwam en sindsdien een constante bron van warmte, bescheidenheid en vriendschap is geweest. Jos was geen luidruchtige aanwezigheid, maar juist iemand die met zachtheid en vriendelijkheid de harten van onze familie Derewianka en de parochianen van de Oekraïense Orthodoxe kerk in Genk wist te veroveren. Wie kon Jos nu niet lief hebben?

Zijn deur op De Pas in Geel stond altijd open, zijn hart nog meer. We waren vier tieners maar als Vader Vitali of wijlen mama Frieda vertelden dat we naar Jos reden, was het feest. Bij Jos waren we meer dan welkom altijd met een mooie, liefdevolle glimlach. Wie bij hem op bezoek kwam, werd ontvangen met de geur van sigaren, een theedoos binnen handbereik en natuurlijk de blauwe trommel met koekjes. Chocolade Mignonettekes lagen klaar, als stille getuigen van zijn gulheid. De grote keukenstoelen en de schommelstoel vonden wij enig.

En als het eind september was, kregen we steeds het langverwachte telefoontje...."de kastanjes zijn rijp, kom ze maar rapen". Wat een feest! Jos met ons in de tuin. We leerden wat mispels waren, welk blad bij welke boom hoort, waarom insecten zo belangrijk zijn...de schoolmeester in Jos kwam naar boven.

Hij zag ons opgroeien van tiener tot volwassene. Hij volgde onze onderwijsloopbaan en steunde ons waar hij kon. Katja vertelde dat ze vaak zelf naar Jos reed omdat Jos haar hielp haar eindwerk met de computer te verwerken, geduldig, zonder ooit iets terug te verwachten. Hij nam Katja mee naar Jeanneke en Karl voor het middageten want dat was de routine. Hij was aanwezig op onze huwelijken, dopen en eerste biechten van de kinderen....Een vriendschap van 40 mooie jaren die we koesteren. Jos werd familie.

Jos hield van muziek en was een begenadigd gitarist en speelde verschillende soorten blokfluit. Met zijn warme stem leerde hij zichzelf Oekraïense liedjes aan. Als autodidact speelde hij zelfs op de bandoera, een typisch Oekraïens instrument met maar liefst 64 snaren. Vaak belde hij met de vraag of we eens konden luisteren naar hem, of we de tekst

hadden van een bepaald lied... en dan wisten we...Jos wil graag naar Houthalen komen.

Hij kon genieten van de warmte van een drukke familie. Hij wist de kookkunsten van mama Frieda te waarderen. Jos ging zitten op zijn vaste stoel, ook dat was routine. Hij was een zoetebekje. En als we vroegen of hij nog wat extra wilde, kwam er een guitige lach met een versje en nodige humor. (overdaad schaadt, je wordt een dikkertje net als ik...) Jos kon met zijn vingers een bepaald ritmisch deuntje opvoeren. Tot op vandaag krijgen we deze kunst niet onder de knie.

Jos kwam niet zomaar in ons leven. Hij werd op ons pad gestuurd om de mooie Oekraïense orthodoxe kerk van Genk te voorzien van een iconostase. Veel overtuigingskracht van Vader Vitali en panimatka Frieda was niet nodig. Jos nam de nodige bedenktijd en aanvaardde de opdracht. Jos was een kunstenaar, een geduldige meester in zijn vak zonder pretentie. Als iconograaf liet hij zijn talent spreken zonder zelf de aandacht te zoeken. Zijn werk siert nu de Oekraïense orthodoxe autocephale kerk van Genk. Hij zou oorspronkelijke enkel de Koninklijke deuren (een tiental iconen) van de iconostase maken. Uiteindelijk heeft hij de hele iconostase van 72 iconen voorzien. Verder sieren er nog meer dan 50 grote iconen de kerk op de pilaren en wanden. Zijn nalatenschap illustreert zijn vakmanschap en toewijding. Jos wist wat een groot werk hem te wachten stond. Hij leerde Vader Vitali planken schuren, de geschuurde planken voorzien van een doek en daarna kalken. Hij leerde ons om met een oorstokje en een bepaalde vloeistof, vernis van een icoon te doen. Wij werden uitgenodigd opschriften te controleren, ...Tevens was hij de leermeester van Svitlana Moiseieva uit Oekraïne. Hij leerde haar de eitempera-techniek, het klaarmaken van de plankjes, het bladgoud leggen,...Jos zag talent en wist zijn liefde voor iconografie door te geven aan de volgende generatie.

Als we tijdens het gidsen in de kerk vol lof over Jos zijn werk spraken, voelde hij zich vaak ongemakkelijk. Deze bescheidenheid siert Jos. Zijn iconostase is ver buiten onze landsgrenzen bekend. Jos ontving uit de handen van wijlen metropoliet Constantin uit Amerika en aartsbisschop Anatholy uit Ulm Duitsland een oorkonde voor zijn meesterlijk werk. Ik zie Jos nog staan een beetje onwennig maar apetrots. Hij deed het voor de gemeenschap en niet voor de roem.

Jos, we gaan je missen. Je leeft voort in de herinneringen, in de iconen die jouw ziel dragen, in de woorden die we met je deelden. Je was een persoon die mensen kon raken. Je was een zacht en liefdevol mens, en dat zal nooit vergeten worden. Voor altijd in ons hart.

En Jos, jij gaat nu naar de overkant waar zoveel geliefden op jou wachten. Eén daarvan is onze mama Frieda en ja Jos, het doet ons verdriet dat je er niet meer bent maar aan de andere kant maakt ons hart een sprongetje wetend dat je altijd over ons zal waken.

Rust zacht, lieve Jos.

Vitsjnaja pamjatj